WYNIA'S WEEK

Piet Emmer: pleidooi voor een Nationale Excuusdag

Door Piet Emmer - 3 december 2022
Geplaatst in Excuuscultuur - Slavernij

De Nederlandse regering wil excuses aanbieden voor de slavernij. Waarschijnlijk wordt daarmee bedoeld dat onze premier namens het Nederlandse volk verontschuldigingen aanbiedt voor de Nederlandse deelname aan de internationale slavenhandel en voor de slavernij in de Nederlandse koloniën.

Dat is een vermoeden, want het lijkt mij onwaarschijnlijk dat onze regering excuses wil aanbieden voor de slavenhandel en slavernij in het algemeen. Overigens blijft het volstrekt onduidelijk of andere regeringen het Nederlandse voorbeeld zullen volgen, hoewel vrijwel elk land in Afrika, Azië en Indiaans Amerika talloze slaven telde net als een groot aantal Europese koloniën.

Slechts kleine minderheid krijgt excuses

Er is echter nog meer onduidelijk. Volgens berichten in de pers ligt het in de bedoeling om zeven leden van ons kabinet de verontschuldigingen persoonlijk te laten overbrengen. Dat aantal maakt het echter alleen mogelijk de voormalige Nederlandse koloniën in de West te bedienen. Weet het kabinet wel dat dan slechts een kleine minderheid van de nakomelingen excuses krijgt? Er waren immers ook slaven in andere delen van de Nederlandse koloniale wereld.

Toch ziet het er niet naar uit dat de inwoners van Guyana, het buurland van Suriname, op Nederlandse excuses kunnen rekenen, hoewel dat gebied eens onderdeel was van het Nederlandse koloniale bezit en maar liefst 38.000 slaven telde. Voorts lijkt het kabinet de Nederlandse kolonie

Piet Emmer: pleidooi voor een Nationale Excuusdag

Nieuw-Nederland in Noord-Amerika over het hoofd te zien, waar ongeveer 700 slaven leefden en ook hun nakomelingen dienen excuses te krijgen.

Zuid-Afrika telde tegen het eind van de Nederlandse periode 84.000 slaven

En om in de Nieuwe Wereld te blijven: de recente ophef over Johan Maurits, de naamgever van het Haagse Mauritshuis, had onze politici moeten attenderen op het feit dat er in de door hem bestuurde Nederlandse kolonie in Brazilië ook slaven waren. Hun aantal wordt berekend op ongeveer 30.000 en ook dat getal lijkt een ministeriële missie te rechtvaardigen.

Bovendien kan ons kabinet er niet omheen een aantal bewindspersonen af te vaardigen naar die landen in West-Afrika, waar Nederlandse forten stonden. Elk fort telde tientallen slaven en ook die zullen nakomelingen hebben, die snakken naar Nederlandse excuses.

Is onze premier trouwens op de hoogte van het feit dat Zuid-Afrika ook een kolonie was met maar liefst 84.000 slaven tegen het einde van de Nederlandse periode? Dat aantal was groter dan het totaal aantal slaven in alle Nederlandse koloniën in het Caribische gebied bij elkaar en ook dat getal moet aanleiding zijn voor een ministerieel bezoek.

Gelukkig hebben we ministers genoeg

Azië ontbreekt in het bericht over de slavernijexcuses en dat is vreemd, want in de Nederlandse koloniale gebieden daar bevonden zich eveneens meer slaven dan in de Nederlandse West: 66.000 tegen 48.000. Gelukkig telt ons land zoveel ministers dat het mogelijk moet zijn om ook daar excuses aan te bieden.

Het ligt dan voor de hand een van hen naar de voormalige Nederlandse kolonie Ceylon (Sri Lanka) af te vaardigen, waar zich in de Nederlandse tijd ongeveer 4.000 slaven bevonden, en een andere minister naar Indonesië, waar in de door Nederland bestuurde gebieden ongeveer 40.000 slaven woonden.

Excuses zijn niet inclusief

Afgezien van de gebrekkige historische kennis, lijkt het erop dat onze regering zich evenmin realiseert dat de komende excuses het generatieprincipe loslaten: alleen verontschuldigingen aanbieden voor misstanden uit het recente verleden, dat degene, die de excuses aanbiedt, zelf heeft meegemaakt. Nu er excuses komen voor misstanden uit een ver verleden, is het hek van de dam.

Tot slot is nog een aspect van de komende excuses, waar je niemand over hoort: ze zijn absoluut niet inclusief. Gedwongen arbeid was immers maar één van de talloze historische onrechtvaardigheden, waar we ons nu voor schamen. Mijn rechtvaardigheidsgevoel zegt me dat er ook verontschuldigingen

Piet Emmer: pleidooi voor een Nationale Excuusdag

moeten worden aangeboden aan de nakomelingen van de slachtoffer(tje)s van kinderarbeid, van de gediscrimineerde en buitengesloten meisjes en vrouwen, rooms-katholieken, joden en Sinti, gestrafte homoseksuelen, en van de slachtoffers van de miserabele gezondheidszorg en het slecht toegankelijk onderwijs in de voorbije eeuwen.

We hebben dus alle redenen om nog heel veel excuses aan te bieden en daarom stel ik voor daar een Nationale Excuusdag voor in te voeren. Met onze huidige opvattingen vormen de afgelopen millennia immers een bizarre wereld, waarvoor je je blijkbaar voortdurend moet verontschuldigen.

Wynia's Week *is er 104 keer per jaar. Met onafhankelijke, nuchtere berichtgeving. De donateurs maken dat mogelijk.* ***Doet u mee?*** *Hartelijk dank!*